

राज्य सरोवर संवर्धन योजना
कागल, जिल्हा कोल्हापूर येथील श्रीमंत
जयसिंगराव तलावाचे पर्यावरणीयदृष्ट्या
संवर्धन व संरक्षण व सौंदर्यीकरण कामाच्या
खर्चास प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत
तसेच अनुदान वितरीत करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन

पर्यावरण विभाग

शासन निर्णय क्र. रासयो-२००७/६८६/प्र.क्र.६०/तां.क.३

नवीन प्रशासकीय भवन, १५ वा मजला

मादाम कामा रोड, मुंबई- ४०० ०३२.

दिनांक - २४ फेब्रुवारी, २००९

- वाचा -
- १) या विभागाचे समक्रमांचे शासन निर्णय दिनांक २५ सप्टेंबर, २००७ व दि. २३ जानेवारी, २००९.
  - २) शासन निर्णय क्र.इएनव्ही-२००८/प्र.क्र.५६९/तां.क.३, दि. २७.८.२००८
  - ३) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, कागल नगरपरिषद कागल, जि. कोल्हापूर यांचे पत्र क्र. १४४४/२००८-२००९, दिनांक ३ फेब्रुवारी, २००९

प्रस्तावना-

राज्यातील तलाव/सरोवर व मोठे जलाशय यांच्या पर्यावरणीयदृष्ट्या संवर्धनासाठी सरोवर संवर्धन योजना सन २००६-२००७ या वर्षापासून राज्यात सुरु करण्यात आले आहे. त्या अनुषंगाने कागल येथील श्रीमंत जयसिंगराव तलावाच्या पर्यावरणाचे संवर्धन, संरक्षण व सौंदर्यीकरण कामाच्या एकूण रुपये २६०.४६ लाख एवढ्या रकमेच्या कामास प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे. त्यापैकी ७० टक्के हिस्सा रुपये १८२.३२ लाख एवढी रक्कम राज्य शासनाकडून तसेच ३० टक्के हिस्सा म्हणून रुपये ७८.१४ लाख इतकी इतकी रक्कम मंजूर होती. राज्य हिस्स्यापैकी पूर्ण रक्कम नगर परिषदेस संदर्भाधीन दिनांक २५ सप्टेंबर, २००७ व दिनांक २३.१.२००९ च्या शासन निर्णयाद्वारे नगरपरिषदेस मुक्त करण्यात आली आहे. संदर्भाधीन क्र. ३ च्या पत्राद्वारे कागल नगरपरिषद ही क-वर्ग नगरपरिषद असून त्यांच्या उत्पन्नाचे स्रोत मर्यादित असल्याने राज्य सरोवर संवर्धन योजनेखाली ३० टक्के इतक्या रकमेचा हिस्सा पारित करताना नगरपरिषदेच्या वार्षिक अर्थसंकल्पावर बराच दबाव असून आर्थिक जमा व खर्चाचे नियोजन करताना नगरपालिकेस अडचणीचे होत आहे. त्या अनुषंगाने नगरपरिषदेच्या हिश्याची रक्कम ३० टक्के इतकी न ठेवता ती १० टक्के इतकी करणेत यावी अशी विनंती केली आहे. सदर बाब व या विभागाच्या दि. २७.८.२००९ च्या शासन निर्णयातील बाबी लक्षात घेवून नगरपरिषदेची विनंती मान्य करण्याचे शासनाच्या विचाराधीन होते.

सन २००८-०९ या आर्थिक वर्षात उपरोक्त कार्यक्रमांसाठी ३४३५-परिस्थितीकी व पर्यावरण या मुख्य लेखाशिर्षाखाली एकूण रुपये २५०-०० लाखाची तरतूद मंजूर आहे.

शासन निर्णय :-

राज्य योजनांतर्गत योजनेतील राज्य सरोवर संवर्धन योजनेंतर्गत कागल शहरातील श्रीमंत जयसिंगराव तलावाच्या पर्यावरणीयदृष्ट्या संवर्धन करण्यासाठी यापूर्वी मंजूर एकूण रु.२६०.४६ लाखांपैकी अनुज्ञेय राज्य हिस्स्यांचे ७० टक्के म्हणजेच रुपये १८२.३२ लाख ऐवजी १० टक्के म्हणजेच रुपये २१६.४१ लाख (अक्षरी रूपये दोन कोटी सोळा लाख एवढ्याहजार फक्त) सुधारीत तरतूद या शासन निर्णयान्वये मंजूर करण्यात येत आहे. तसेच उर्वरित १० टक्के नगरपरिषदेचा हिस्सा म्हणजेच रुपये ४४.०५ लाख, कागल नगरपरिषद उपलब्ध करून देईल.

२. उपरोक्त मंजूर राज्य हिश्यापैकी रुपये १८२.३२ लाख निधी दिनांक २५ सप्टेंबर, २००७ व दिनांक २३ जानेवारी २००९ च्या शासन निर्णयान्वये मुक्त करण्यात आला असून, आता या शासन निर्णयाद्वारे रुपये १८.२७ लाख (अक्षरी रूपये अठरा लाख सत्ताविस हजार फक्त) कागल नगरपरिषदेस वितरीत करण्यास खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून मंजूरी देण्यात येत आहे.

(अ) संदर्भाधीन दिनांक २५ सप्टेंबर, २००७ च्या शासन निर्णयातील परिशिष्ट-ब येथील सर्व मार्गदर्शक तत्वे, अटी व शर्ती उपरोक्त रक्कमेतून घेण्यात येणाऱ्या कामासाठी सुध्दा लागू राहतील.

(ब) राज्य शासनाची प्रशासकीय मान्यता प्राप्त झाल्यानंतर, सदर कामांना महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाची तांत्रिक मान्यता प्राप्त करून घेण्यात यावी.

(क) प्रत्येक टप्प्यातील कामांना पर्यावरण विभागाची मंजूरी घेण्यात यावी.

(ड) नगरपरिषदेने या अगोदर राज्य हिस्सा मुक्त निधीचा प्रमाणात नगरपरिषेचा हिस्सा खर्च केल्यानंतरच उपरोक्त निधी खर्च करावा. त्याबाबत शासनाकडे उपयोगिता प्रमाणपत्र पाठवावे.

३. यासाठी मुख्याधिकारी, कागल नगरपरिषद, कागल, जिल्हा कोल्हापूर (CHIEF OFFICER, KAGAL NAGAR PARISHD, KAGAL) यांचे नावे रुपये १८.२७ लाख (अक्षरी रूपये अठरा लाख सत्ताविस हजार फक्त) एवढ्या निधीचा धनादेश काढण्यात यावा.

४. सदर होणारा खर्च मागणी क्र. यू-४,३४३५-परिस्थितीकी व पर्यावरण-०४-प्रदुषण प्रतिबंध व नियंत्रण (१०३) वायु व जल प्रदुषण प्रतिबंध, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना-राज्य योजनांतर्गत योजना, (०२)(०७) राष्ट्रीय सरोवर संवर्धन योजना-(३४३५ ०१ ८२), ३१ सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर) या मुख्य लेखाशिर्षाखाली खर्ची घालावा व तो सन २००८-०९ च्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.

५. हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या परिपत्रक क्रमांक शासन निर्णय, वित्त विभाग क्र. अंदाज १००८/प्र.क्र.१२५/२००८/अर्थसंकल्प-३ दिनांक २२.४.२००८ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

६. सदर शासन निर्णय शासनाच्या सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या अधिकृत संकेतस्थळावर (www.maharashtra.gov.in) उपलब्ध असून त्याचा संगणक सांकेतांक २००९०३०५१२१०११००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(श्या. ना. धकाते)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

मा. मंत्री (पर्यावरण), यांचे खाजगी सचिव,
मा. राज्यमंत्री (पर्यावरण), यांचे खाजगी सचिव
प्रधान सचिव, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
सचिव, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा व हक्कदारी/लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र १/२,
मुंबई/नागपूर,
संचालक, नगरपालिका प्रशासन, मुंबई,
सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई,
वित्त विभाग, व्यय-१६/अर्थसंकल्प-५, मंत्रालय, मुंबई,
नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
संचालक, लेखा व कोषागरे, संगणक कक्ष, नवीन प्रशासन भवन, मुंबई,
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
जिल्हाधिकारी, कोल्हापूर,
अधिक्षक अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, कोल्हापूर,
मुख्याधिकारी, नगरपरिषद कागल, जि. कोल्हापूर,
निवड नस्ती, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

राज्य सरोवर संवर्धन योजना

काटोल, जिल्हा नागपूर येथील हनुमान
तलावाचे पर्यावरणीयदृष्ट्या संवर्धन व
संरक्षण व सौंदर्यीकरण कामाच्या खर्चास
प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत तसेच
अनुदान वितरीत करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन

पर्यावरण विभाग

शासन निर्णय क्र. रासयो-२००७/प्र.क्र.५२/तां.क.३

नवीन प्रशासकीय भवन, १५ वा मजला

मादाम कामा रोड, मुंबई- ४०० ०३२.

दिनांक - १६ मार्च, २००९

- वाचा - १) या विभागाचे शासन निर्णय क्र.रासयो-२००६/११५३/प्र.क्र.५९/२००६/ता.क.३,
दिनांक ०७ मार्च, २००७.
२) शासन निर्णय क्र.इएनव्ही-२००८/प्र.क्र.६९/तां.क.३, दि. २७.८.२००८
३) काटोल नगरपरिषद काटोल, जि. नागपूर, यांचे पत्र क्र. १४१६,
दिनांक २३ डिसेंबर, २००८

प्रस्तावना-

राज्यातील तलाव/सरोवर व मोठे जलाशय यांच्या पर्यावरणीयदृष्ट्या संवर्धनासाठी सरोवर संवर्धन योजना सन २००६-२००७ या वर्षापासून राज्यात सुरु करण्यात आले आहे. त्या अनुषंगाने काटोल येथील हनुमान तलावाच्या पर्यावरणाचे संवर्धन, संरक्षण व सौंदर्यीकरण कामाच्या एकूण रुपये २१३.०० लाख एवढ्या रकमेच्या कामास प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे. त्यापैकी ६० टक्के हिस्सा रुपये १२८.०० लाख एवढी रक्कम राज्य शासनाकडून, तसेच ४० टक्के नगरपरिषदेचा हिस्सा म्हणून रुपये ८५.०० लाख इतकी रक्कम मंजूर होती. राज्य हिस्स्यापैकी रु.७५.०० लाख नगर परिषदेस संदर्भाधीन दिनांक ०७ मार्च, २००७ च्या शासन निर्णयाद्वारे नगरपरिषदेस मुक्त करण्यात आले आहे. संदर्भाधीन क्र. ३ च्या पत्राद्वारे कागल नगरपरिषदेने ही क-वर्ग नगरपरिषद असून त्यांच्या उत्पन्नाचे स्रोत मर्यादित असल्याने राज्य सरोवर संवर्धन योजनेखाली ४० टक्के इतक्या रकमेचा हिस्सा पारित करताना इतर नागरी सुविधा पुरविण्यास निधी कमी पडत असल्याचा कळविले आहे. त्या अनुषंगाने नगरपरिषदेच्या हिश्याची रक्कम ४० टक्के इतकी न ठेवता ती १० टक्के इतकी करणेत यावी अशी विनंती केली आहे. सदर बाब व या विभागाच्या दि. २७.८.२००९ च्या शासन निर्णयातील बाबी लक्षात घेवून नगरपरिषदेची विनंती मान्य करण्याचे शासनाच्या विचाराधीन होते.

सन २००८-०९ या आर्थिक वर्षात उपरोक्त कार्यक्रमांसाठी ३४३५-परिस्थितीकी व पर्यावरण या मुख्य लेखाशिर्षाखाली एकूण रुपये २५०-०० लाखाची तरतूद मंजूर आहे.

शासन निर्णय :-

राज्य योजनांतर्गत योजनेतील राज्य सरोवर संवर्धन योजनेतर्गत काटोल शहरातील हनुमान तलावाच्या पर्यावरणीयदृष्ट्या संवर्धन करण्यासाठी यापूर्वी मंजूर एकूण रु.२१३ लाखांपैकी अनुज्ञेय राज्य हिस्स्याचे ६० टक्के म्हणजेच रुपये १२८.०० लाख ऐवजी ९० टक्के म्हणजेच रुपये १९१.०० लाख (अक्षरी रुपये एक कोटी एक्याण्णव लाख फक्त) सुधारीत तरतूद या शासन निर्णयान्वये मंजूर करण्यात येत आहे. तसेच उर्वरित १० टक्के नगरपरिषदेचा हिस्सा म्हणजेच रुपये २२.०० लाख, काटोल नगरपरिषद उपलब्ध करून देईल.

२. उपरोक्त मंजूर राज्य हिश्यापैकी रुपये ७५.०० लाख निधी दिनांक ०७ मार्च, २००७ च्या शासन निर्णयान्वये मुक्त करण्यात आला असून, आता या शासन निर्णयाद्वारे रुपये २० लाख (अक्षरी रूपये वीस लाख फक्त) कागल नगरपरिषदेस वितरीत करण्यास खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून मंजूरी देण्यात येत आहे.

(अ) संदर्भाधीन दिनांक ०७ मार्च, २००७ च्या शासन निर्णयातील परिशिष्ट-ब येथील सर्व मार्गदर्शक तत्वे, अटी व शर्ती उपरोक्त रक्कमेतून घेण्यात येणाऱ्या कामासाठी सुध्दा लागू राहतील.

(ब) राज्य शासनाची प्रशासकीय मान्यता प्राप्त झाल्यानंतर, सदर कामांना महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाची तांत्रिक मान्यता प्राप्त करून घेण्यात यावी.

(क) प्रत्येक टप्प्यातील कामांना पर्यावरण विभागाची मंजूरी घेण्यात यावी.

(ड) नगरपरिषदेने या अगोदर राज्य हिस्सा मुक्त निधीच्या प्रमाणात नगरपरिषेचा हिस्सा खर्च केल्यानंतरच उपरोक्त निधी खर्च करावा. त्याबाबत शासनाकडे उपयोगिता प्रमाणपत्र पाठवावे.

३. यासाठी मुख्याधिकारी, काटोल नगरपरिषद, काटोल, जिल्हा नागपूर (CHIEF OFFICER, KATOL NAGAR PARISHD, KATOL) यांचे नावे रुपये २० लाख (अक्षरी रूपये वीस लाख फक्त) एवढ्या निधीचा धनादेश काढण्यात यावा.

४. सदर होणारा खर्च मागणी क्र. यू-४,३४३५-परिस्थितीकी व पर्यावरण-०४-प्रदुषण प्रतिबंध व नियंत्रण (१०३) वायु व जल प्रदुषण प्रतिबंध, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना-राज्य योजनांतर्गत योजना, (०२)(०७) राष्ट्रीय सरोवर संवर्धन योजना-(३४३५ ०१ ८२), ३१ सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर) या मुख्य लेखाशिर्षाखाली खर्ची घालावा व तो सन २००८-०९ च्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.

५. हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या परिपत्रक क्रमांक शासन निर्णय, वित्त विभाग क्र. अंदाज १००८/प्र.क्र.१२५/२००८/अर्थसंकल्प-३ दिनांक २२.४.२००८ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

६. सदर शासन निर्णय शासनाच्या सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या अधिकृत संकेतस्थळावर (www.maharashtra.gov.in) उपलब्ध असून त्याचा संगणक सांकेतांक २००९०३१७१३२७१६००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(श्या. ना. धकाते)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

मा. मंत्री (पर्यावरण), यांचे खाजगी सचिव,
मा. राज्यमंत्री (पर्यावरण), यांचे खाजगी सचिव
प्रधान सचिव, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
सचिव, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा व हक्कदारी/लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र १/२,
मुंबई/नागपूर,
संचालक, नगरपालिका प्रशासन, मुंबई,
सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई,
वित्त विभाग, व्यय-१६/अर्थसंकल्प-५, मंत्रालय, मुंबई,
नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
संचालक, लेखा व कोषागरे, संगणक कक्ष, नवीन प्रशासन भवन, मुंबई,
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
जिल्हाधिकारी, नागपूर,
अधिक्षक अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, नागपूर,
मुख्याधिकारी, नगरपरिषद काटोल, जि. नागपूर.
निवड नस्ती, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

